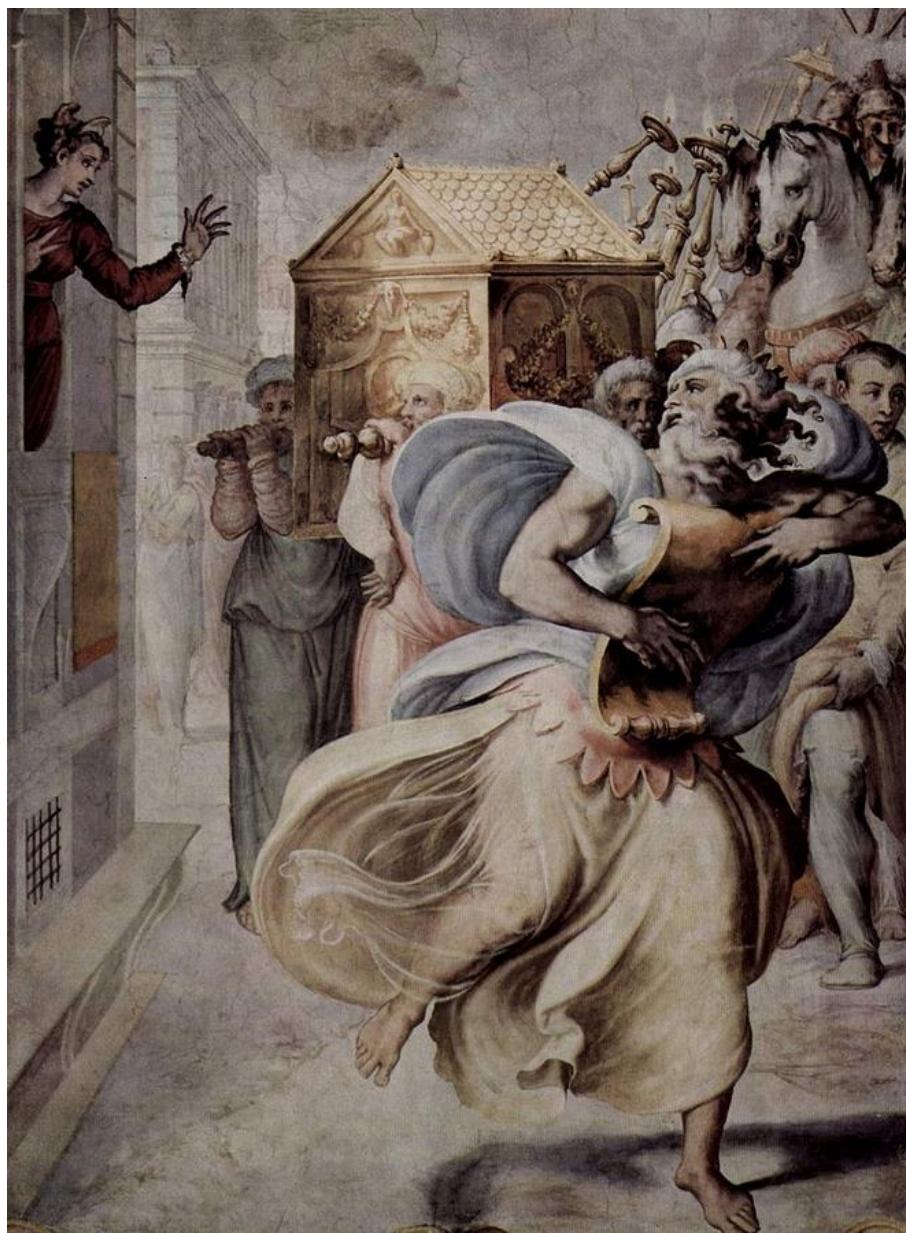
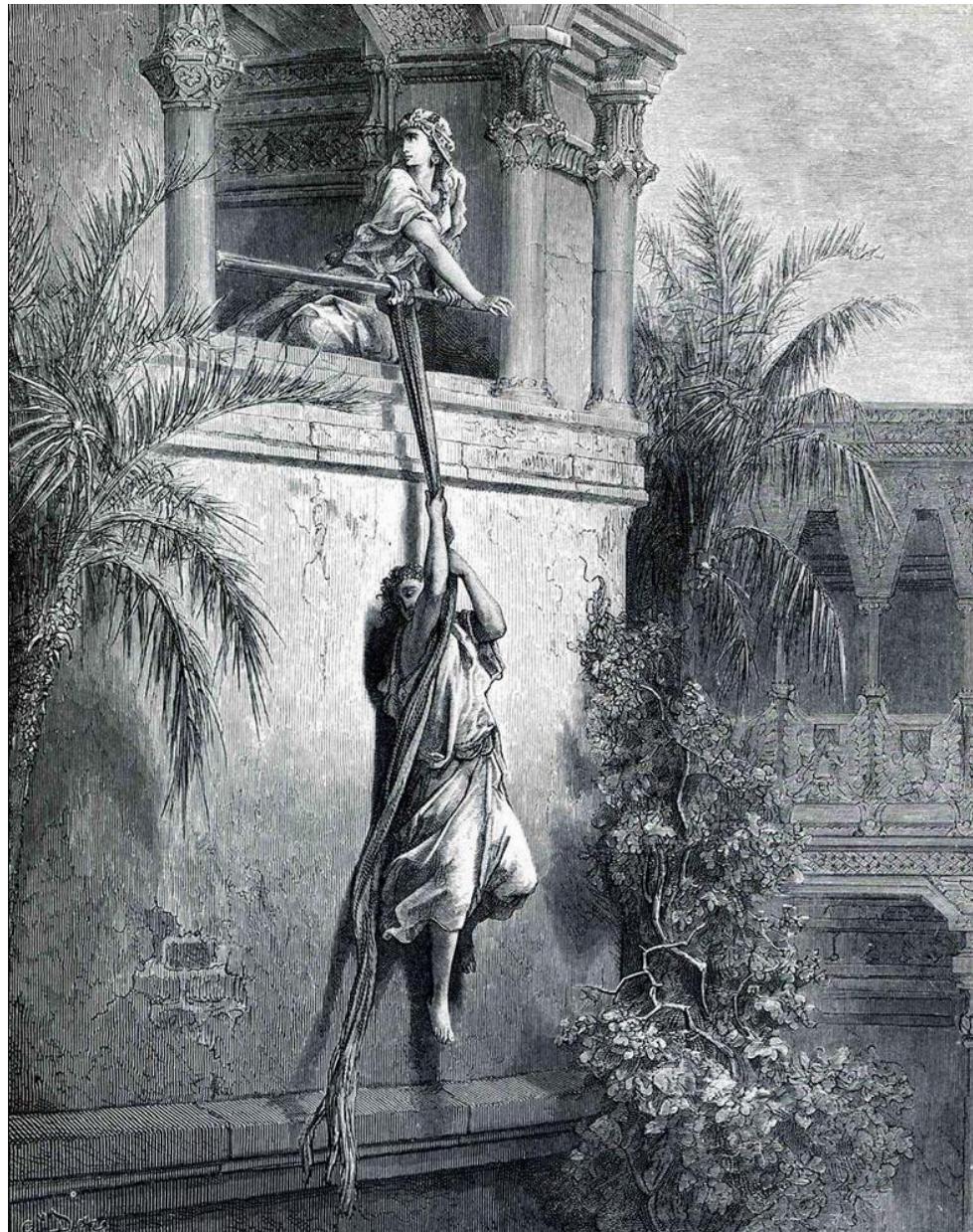

Míkail/Míkol - hebr. מיכל/míkol; 1Samuelova 18-19; 2Samuelova 3); mladšia dcéra kráľa Saula a Dávidova prvá manželka; Míkail milovala Saula, ktorý sa rozhodol cvyužiť jej lásku a zbaviť sa Dávida; keď si Dávid chcel zobrať Míkail, Saul súhlasiel, iba ak zabije sto Filištínov; dúfal, že Dávid v boji zomrie; Dávid však úlohu splnil a ako dôkaz doniesol predkožky porazeného nepriateľa. Sal však intrigoval aj po svadbe; poslal do domu svojho zaťa a dcéry vráhov, ale Míkál manžela varovala a pomohla mu utiecť oknom; jej „zradu“, (hoci naoko súhlasila s otcovým činom) jej však Dávid neodpustil; keď sa raz stalo, že Míkol videla Dávida tancovať polonahého pred archou zmluvy v náboženskej procesii, kritizovala ho za tento čin, ktorý podľa nej neboli hodný kráľa; pre túto svoju kritiku zostala za trest neplodná

F. de Rossi: Saulova dcéra Míkol pozoruje Dávida tancujúceho pred archou (1552-1554)

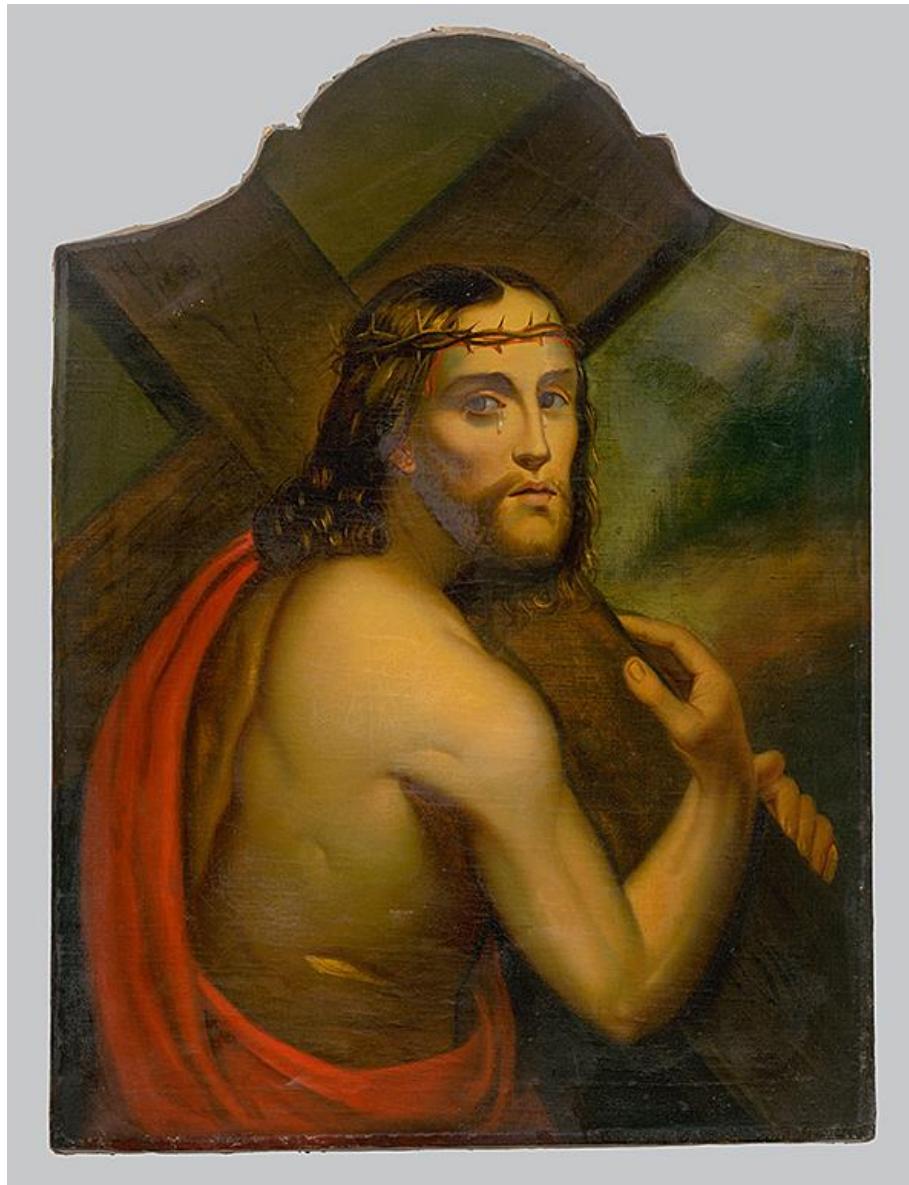

G. Doré: Míkail pomáha Dávidovi uprchnúť (drevoryt, 1866)

Miklošík Jozef - (†1841); tiež slovenský klasicistický maliar; pozri *slovenskí maliari*

<http://www.webumenia.sk/katalog?author=Miklo%C5%A1%C3%ADk%2C+Jozef>
http://www.slovinky.estranky.cz/clanky/Zmij_Miklosik.html (životopis)

<https://www.google.sk/search?q=Miklo%C5%A1%C3%ADk+Jozef&espv=2&biw=1841&bih=995&tbo=isch&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwiE3MPW64bKAhXFwBQKHYBUAasQsAQILA>

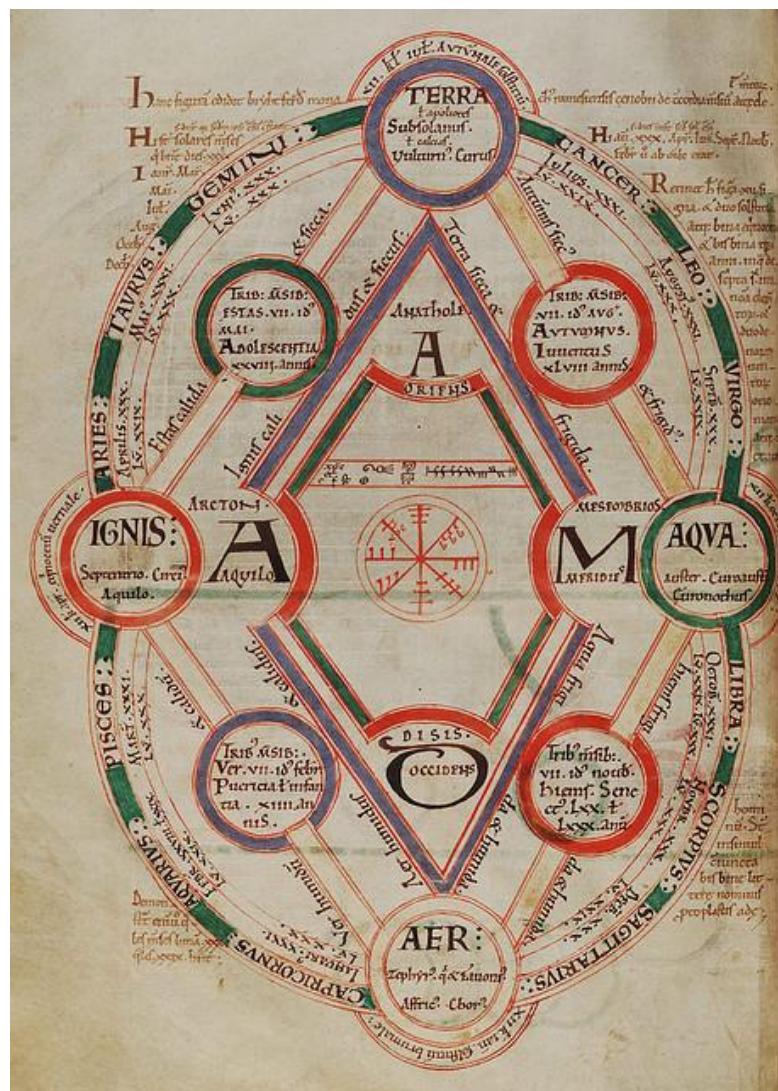

Slovenský maliar z 19. Storočia, J. Miklošík (pravdepodobne): Bolestný Kristus (19.st.)

mikro - v zloženinách prvá časť s významom malý, málo; opak *makro*

mikrokozmos - človek chápaný voči svetu (*makrokozmu*) ako svet v malom; pozri *pečať múdrosti, kozmos; F. Kupka*

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/3206210797/in/photostream/>

Byrhtferth: Mikrokozmos a makrokozmos. Diagram štyroch elementov (ilustrácia k manuálu Enchiridion, 1080-1110)

mikrolity - drobné kamenné nástroje pazúrikové čepieľky, charakteristická *industria* v *mezolite*; pozri *tardeoisien*
[http://it.wikipedia.org/wiki/Microlito](https://it.wikipedia.org/wiki/Microlito)

Mikronézia - reťazce drobných ostrovčekov vo strednom a stredozápadnom Tichom oceáne: Mariany, Karolíny, Palau, Marschalove, Gilbertove ostrovy, Nauru, Guam a ď.; pozri *oceánske umenie/tichomorské umenie*

mikronézske umenie - pozri *oceánske umenie*

Mikuláš Lyry - (†1349); františkánsky učiteľ, jeden z najvplyvnejších praktikov biblickej exegézy v stredoveku; povesti z 15.st., že sa narodil do židovskej rodiny, boli zamietnuté modernými učencami; vstúpil do františkánskeho rádu a neskôr sa stal hlavou francúzskeho františkánskeho rádu; jeho hlavné dielo „Postillae perpetuam in universae S. Scripturam“ bolo prvým tlačeným komentárom k Biblia; bolo vytlačené v Ríme v roku 1471; hebrejská predloha bol pre neho tak dôležitá, že opravoval chyby predošlých prekladov a možno u neho hovoriť o prvých zábleskoch základoch textovej kritiky

https://en.wikipedia.org/wiki/Nicholas_of_Lyra

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Mikuláš z Lyry (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

Mikuláš z Myry - (†345/352); alebo z Bari; arcibiskup v Lýkii, kanonizovaný pre svoje početné zázraky; ochranca chudobných, obchodu a roľníctva; vznik kultu v ranom stredoveku; zastupoval niekedy Dionysia/Diviša; pozri kresťanskí svätci; štrnásť pomocníkov v núdzi

Hall: jeden z najobľúbenejších kresťanských svätcov; ochranca detí, námorníkov, cestujúcich a dievčat, ktoré chcú uzavrieť sobáš; prototyp muža prinášajúceho darčeky; pre svoj nejasný pôvod 1969 oficiálne odstránený z obecne platného cirkevného kalendára, hoci cirkev priprúšťa, aby bol uctievany miestne; s určitosťou platí, že bol biskupom v maloázijskej Myre (alebo Lýkii ?) v 4. storočí; jeho ostatky v 11. st. údajne prenesené do Bari v Taliansku; podľa legendy zbožný od najranejšieho detstva (už v deň narodenia sa postavil pri kúpeli a vzdal spojenými rukami vdaku; v pôstne dni už ako dojča neprijímal potravu); ako devocionálna postava zobrazovaný v biskupskom rúchu, s barlou v ruke, v strednom veku; atribúty: tri zlaté gule alebo meše ležiace pri jeho nohách alebo položené na knihe; ďalej tri deti v kadi a kotva (je patrónom námorníkov; kotvu má aj Klement, ktorý má však pápežsku tiaru); medzi jeho nápismi je „Salve Regina mundi“ – „Buď pozdravená Kráľovná sveta“ a „Diligite iustitiam qui iudicatis terram“ – „Milujte spravodlivosť, sudcovia zeme“; početné narratívne zobrazenia najmä týkajúce sa jeho schopností robiť zázraky; najznámejšie:

-Mikulášova dobročinnosť: Zlatá legenda > pomoc urodzenému mužovi, ktorého bieda donútila k rozhodnutiu urobiť zo svojich dcér prostitútky; Mikuláš po tri noci vhadzoval oknom hrudu zlata do okien domu, aby zaopatril veno pre dcéry; vyobrazenie: Mikuláš v šatách mešťana hádže mešec alebo zlatú guľu do okna; vo vnútri sedí s hlavou v rukách šľachtic; dcéry spia alebo sedia a pláču

-Traja školáci: Mikuláš zázračne vrátil život trom deťom krčmára, ktorý počas veľkého hladu rozsekal deti a naložil ich telá do soli; vyobrazenie: deti nahé stojia v kadiach a svätec v biskupskom rúchu nad nimi robí kríž; krčmár kľačí pri dverách a prosí o odpustenie alebo prchá zo dverí; príbeh zrejme vznikol z iného vyprávania > Mikuláš zachránil troch vojakov pred nespravodlivou popravou; vyobrazenie: vojaci stojia vo veži predstavujúcej ich väzenie > nakoľko bolo zvykom postavu svätcov zväčšovať (pozri perspektíva hieratická), javili sa

neskoršie ich postavy ako deti a časom bola pôvodná legenda zabudnutá a dodatočne fabulovaná príbehom o školákoch

-Hlad v Myre: v období veľkého hlavu Mikuláš zmnožil počet vriec s obilím vykladaným z lodí; vyobrazenie: Mikuláš stojí a sleduje mužov odnásajúcich obilie, zatiaľ čo anjeli opäť plnia lode; v námete sa odráža novozákonná téma o Ježišovom nasýtení piatich tisícov

-Mikuláš utišuje búrku; „Posmrtný zázrak“; Mikuláš vzývaný námorníkmi z potápajúcej sa lode sa zjavuje nad ich hlavami a utišuje vlny

-Zajatý šľachtický syn: mládenec zajatý krutým *pohanským* kráľom, ktorému slúžil ako čašník, hovoril pred svojím pánom o sv. Mikulášovi a vyprovokoval ho k posmeškom na Mikulášovu adresu; svätec sa obidvom zjavil nad hlavami a mládenca odniesol späť k jeho rodine; vyobrazenie: hostina, pri ktorej vládne zmätok; kráľ a hostia v orientálnych odevoch hľadia v úzase na Mikuláša v biskupskom rúchu, ktorý drží mládenca v náručí

Heinz-Mohr: *Posledný súd* (na ruských a rumunských ikonách sv. Mikuláš preberá úlohu Krista -sudcu)

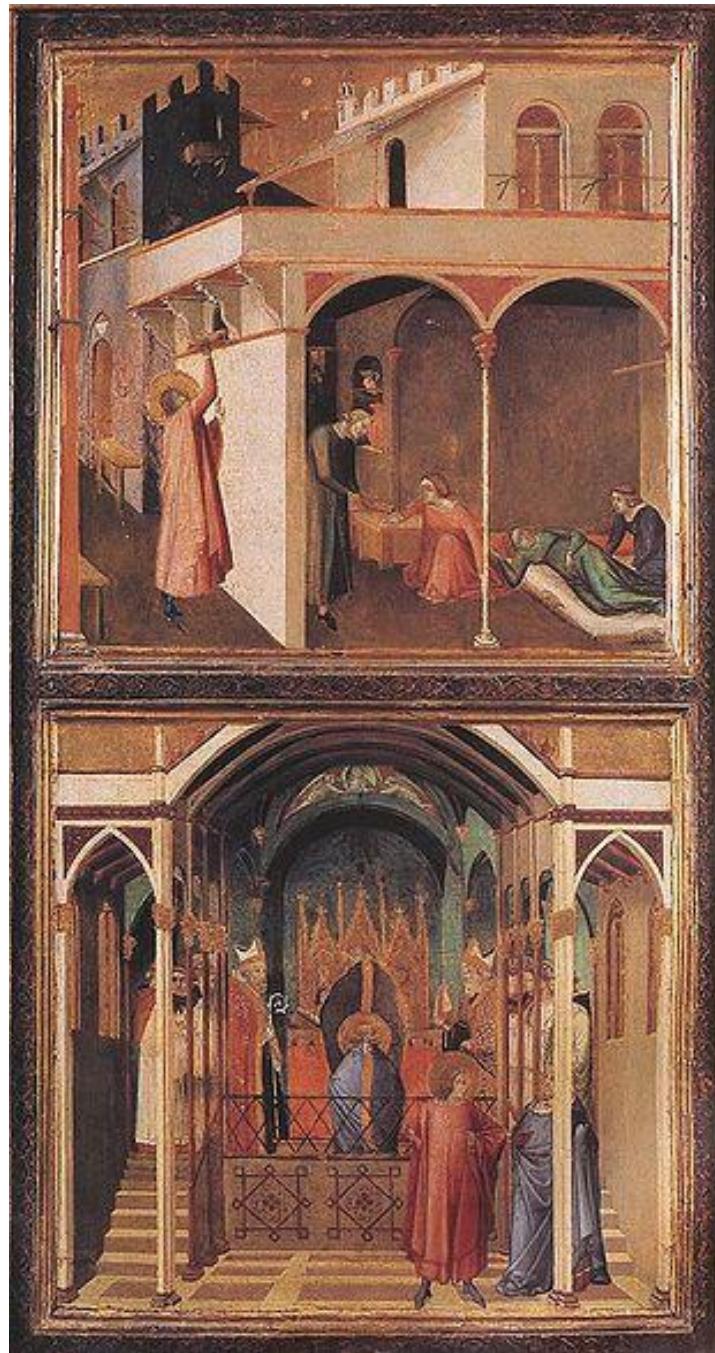
www: sv. Mikuláš patrí medzi najpopulárnejších svätcov; jeho úcta sa rozšírila v celej *cirkvi*, ale osobitne silná bola a je na Východe, najmä v Rusku; tu má celkom osobitné miesto; z jeho životopisov je známa epizóda, ako dal nepozorované v noci trom chudobným dievčatám peniaze na veno, aby sa mohli čestne vydať; odtiaľ sa azda odvodzuje ľudový zvyk, že v noci pred sviatkom sv. Mikuláša sa dávajú dečom darčeky tak, aby nezbadali, kto im ich dáva; zvyk obdarúvať deti vznikol v Holandsku a odtiaľ sa rozšíril do Severnej Ameriky, kde k nemu pristáhovalci pripojili severské povesti o čarodejníkovi, ktorý zlé deti trestá a dobré odmieňa darčekmi; v rôznych krajinách ho volajú *Santa Claus*, Papa Noel, Saint Nicholas, Kris Kringle, *Sinterklaas*, čarodejnica La Befana, Pere Noel; pod akýmkoľvek menom zostáva symbolom blížiacich sa *Vianoc*; pozri *vianočné dekorácie*

www: napriek jeho popularite sa o jeho skutočnom živote vie veľmi málo; narodil sa 270 na južnom pobreží Malej Ázie, pravdepodobne v Patare v dnešnom Turecku; už v mladosti bol známy svojou dobrosrdečnosťou, štedrostou, láskavosťou a súcitom, ktoré ešte vzrástli, keď sa stal biskupom v Myre (dnešná Dembra v južnom Turecku); r. 325 vystúpil na *Nicejskom koncile*; jeho povest' divotvorcu spôsobila, že sa stal viacnásobným *patrónom*, hlavne nespravodlivo obvinených; za svojho ochrancu ho pokladá Rusko (pozri *jurodivost'*), mnohé mestá tiež nesú jeho meno, napr. St. Nicholas v Anglicku, Liptovký Mikuláš a Borský Mikuláš na Slovensku; sv. Mikuláš bol vďaka legendám patrónom námorníkov, obchodníkov, majiteľov záložní, lekárnikov alebo voňavkárov, orodovníkom slobodných dievčat; v legendárnom životopise sv. Mikuláša zohráva významnú úlohu číslo tri (pozri *symboly číselné:3*) tri boli boháčove dcéry aj vrecká zlata, ktorými ich vykúpil, traja boli námorníci, ktorých vyslobodil z búrky pri tureckom pobreží, troch zabitych mladíkov vzkriesil k životu a troch neprávom odsúdených na smrť zachránil; tieto dobré skutky konal pred svojou smrťou aj po nej; Mikuláš zomrel v pokročilom veku a pochovali ho v myrskom kostole, kde boli jeho telesné pozostatky až do roku 1087; keď Myru obsadili *moslimovia*, Mikulášove ostatky boli prenesené do talianskeho prístavného mesta Bari, kde žilo veľa gréckych pristáhovalcov; tam postavili nový kostol zasvätený Mikulášovi; z jeho hrobky v Bari vytieká vonná *živica* nazývaná *myrha*, čo vysletuje jeho patronát nad voňavkármami; na základe legendy o troch chudobných dievčatách sa zrejme odvodzuje ľudový zvyk obdarovať sa na sviatok tohto svätcu drobnými darčekmi; svätomikulášska tradícia vychádza aj z jeho patrocínia nad deťmi; vlastné meno Mikuláš bolo najobľúbenejšie v 12. storočí, avšak používa sa dodnes; z neho vznikli odvodeniny ako Colin, Nicolson, Nixon, Nikolaj, Nicola, Nicolette a ď.; sv. Mikulášovi je zasvätených veľa kostolov, najmä v gréckokatolíckej a pravoslávnej cirkvi

-v súvislosti s heslom *Sinterklaas*: holandská folklórna postava sv. Mikuláša, ktorý prichádza v sprievode Čierneho Petra (holand. Zwarte Piet) na lodi a obdarováva dobré deti

https://en.wikipedia.org/wiki/Saint_Nicholas

<http://www.flickr.com/photos/28433765@N07/8603927064/in/photostream/>

A. Lorenzetti: Dar sv. Mikuláša trom dcérám chudobného šľachtica a Vysvätenie svätého Mikuláša za biskupa (detail, 1332)

Švábsky majster: Legenda o sv. Mikulášovi (15.st.)

Bratia z Limburgu: Zázrak sv. Mikuláša. Mikuláš utišeje búrku (Belles Heures of Jean de Berry, 1405-1409)

Gentile da Fabriano: Zázrak sv. Mikuláša. Mikuláš utišuje búrku (panel z Oltára Quaratesi, 1425)

Gentile da Fabriano: Sv. Mikuláš daruje tri zlaté gule chudobným dievčatám (Oltár Quaratesi, 1425)

Gentile da Fabriano: Zázrak pútnikov pri hrobe sv. Mikuláša (predela Oltára Quaratesi, 1425)

G. David: Svätý Mikuláš vzkriesil troch chlapcov (1500-1510)

P. Veronese: Sv. Mikuláš menovaný biskupom v Myre (1580-1582)

Slovenský maliar z 1. treťiny 16. storočia: Svätý Mikuláš zachraňuje troch mladíkov pred sťatím (1527)

J. Tintoreto: Sv. Mikuláš (16.st.)

Tizian: Sv. Mikuláš (1563)

Majster Altöttingských dverí: Sv. Mikuláš (1520-1530)

Slovenský rezbár z 1. štvrtiny 16. storočia: Sv. Mikuláš biskup (1519)
Neznámy rezbár (pôvodne Slovenský rezbár zo 17. storočia): Svätý Mikuláš (1650)

Majster kráľovských postáv z Matejoviec (pôvodne Neznámy rezbár): Sv. Mikuláš (z neznámeho oltára, 1500)

Autor neuvedený: Scéna zo života sv. Mikuláša

Neznámy autor: Zázraky sv. Mikuláša (kostol Nanebovzatia Panny Márie, Cazaux-Frechet-Anéran-Camors, Francúzsko, 17.-18.st.)

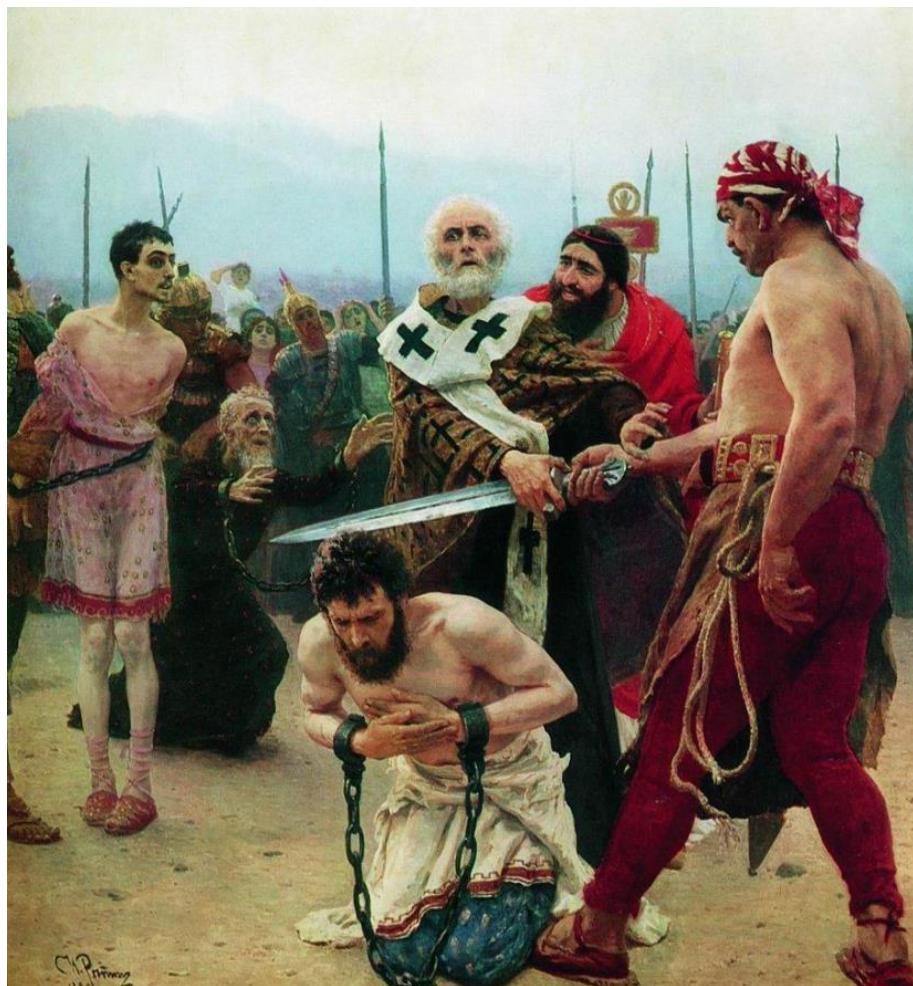
Stredoeurópsky maliar z polovice 18.storočia: Svätý Mikuláš (1700-1750)

Neznámy maliar (pôvodne Slovenský ľudový maliar z konca 18.storočia): Sv. Mikuláš (1780-1800)

Slovenský maliar z 19.storočia: Svätý Ján Nepomucký a svätý Mikuláš (1800-1900)

I. J. Rerpín: Mikuláš zastavuje popravu (1888)

Mikuláš (sviatok) - 6.december; v deň sviatku sv. Mikuláša (5.decembra) sprevádzajú anjeli svätca preto, lebo keď sa naplnili jeho dni a Boh si ho chcel povolať k sebe do neba, poslal preňho na Mikulášovu prosbu anjelov; čerti sprevádzajúci sv. Mikuláša odražajú legendu o svätcovom skrotení čerta; pozri Čierny Peter, Sinterklaas

-v súvislosti s heslom *Čierny Peter*: stredovekej ikonografii je sv. Mikuláš niekedy predstavovaný ako krotí diabla v putách, ktorý môže a nemusí byť čierny; v literárnych a obrazových prameňoch je táto podoba Mikulášovho spoločníka (diabla, služobníka alebo akéhokoľvek človeka) známa od 16.-19.st.; vznik postavy Čierneho Petra (holandsky Zwarde Piet) súvisí so zmenou charakteru Sinterklaasa; ten ešte ako osamotená postava vystupoval ako zlá postava a strašiac; navyše mal niektoré desivé vlastnosti, ktoré si neskôr privlastnil jeho sluha Zwarde Piet; niekedy po zavedení Zwarde Pieta ako Sinterklaasovho služobníka, obaja charaktery dostali príjemnejšie rysy; slová starších tradičných Sinterklaasovských piesní dodnes spievaných, varujú, že keď budú Sinterklaasovi a jeho pomocníkovi predstavené deti, potrestané budú tie veľmi neposlušné; tie, ktoré boli neposlušné iba trochu, dostanú namiesto darčeka „roe“, čo je zväzok brezového prútia (u nás zvyčajné uhlie); historici tvrdia, že kedysi Čierny Peter predstavoval diabla, ktorého Sinterklaas prinútil k poslušnosti; táto príhoda odraža legendu o posmrtnom zázraku sv. Mikuláša, keď sa zjavil námorníkom na mori počas búrkы a ich lodi hrozilo potopenie, lebo posádka nemohla plavidlo; tu sa im zjavil sv. Mikuláš a ukázal na zadrhnuté laná, medzi ktorými sedel čert; v mnohých krajinách preto Mikuláš stále chodí s čertom; príchod Sinterklaasa odštartoval vianočné trhy a hoci sa 6.decembra pobral nazad na Pyrenejský ostrov, dnes ostáva v Holandsku až do začiatku januára

<https://www.google.sk/search?q=josef+lada+mikul%C3%A1%C5%A1sk%C3%A1+nad%C3%A1%ADlka&espv=2&biw=1852&bih=995&tbo=isch&imgil=o84g0ZTsBBIS4M%253A%253BcO3x9ZgWmWOBbM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.zichovice.cz%25252F%25253Fp%2525253D10&source=iu&pf=m&fir=o84g0ZTsBBIS4M%253A%25252CcO3x9ZgWmWOBbM%25252C &usg=x6YESF02DvVHQKt2LbXygNNAeYM%3D&ved=0CCsQyjc&ei=oaSCVN3OBcz1UvzrgugP#facrc=&imgdii=&imgrc=o84g0ZTsBBIS4M%253A%3BcO3x9ZgWmWOBbM%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.zichovice.cz%252Fdomain%252Fzichovice%252Ffiles%252Ffotky-starosta%252Fmikulas2.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fwww.zichovice.cz%252F%253Fp%253D10%3B590%3B412>

R. Brakenburgh: Sviatok svätého Mikuláša (1685)

R. Brakenburgh: Sviatok sv. Mikuláša (1700)

J. Lada: Mikuláš (1944)

J. Lada: Mikuláš, čert a anjel (1932)

Mikuláš z Tolentina - (†1305); augustiánsky mních, skvelý kazateľ, spovedník; pochádzal z Ancony ale napokon sa usadil v Tolentine, kde sa zapletol do sporov medzi frakciou *ghibellinov* a *guelfov*; bol známy tým, že navštievoval chorých, chudobných a opustených a zomierajúcich a podarilo sa mu obrátiť na vieri niekoľko nenapravidelných hrievníkov; zachovali sa jeho portréty od *Pierra de la Francesca*, *Raffaela*, *Zurbarána* a ďalších; jeho zvyčajným atribútom je kôš plný malých bochníkov, ktoré sa nazývali *chlieb sv. Mikuláša*; rozdávali ho chudobným alebo rodiacim ženám, ktorým ho podávali namočený do vody; pozri *kresťanskí svätci*,

<https://www.google.sk/search?q=saint+nicolas+de+tolentino&espv=2&biw=1858&bih=995&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=0WjeVN4cweIw4CB2AU&ved=0CB4QsAQ&dpr=1>

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Mikuláš z Tolentina (kolorovaný drevoryt, Norimberská kronika, 1493)

J. de Mesa: Sv. Mikuláš z Tolentína kajúcnik (16.-17.st.)

Mikulčice - stredisko *Veľkomoravskej ríše* z 8.-10.storočia; pamiatky objavené 1954 (*baziliky, rotundy*);
národná kultúrna pamiatka

mikve - hebr. מִקְבֵּח; židovský rituálny kúpeľ (stavba); pozri *Tóra, Židia; očistný kúpel*

míla - dĺžková *historická miera* pre dlhšie vzdialenosť, ktorú pôvodne tvorilo tisíc dvojkrovov

míla anglická - dĺžková miera anglickej meračskej sústavy (1,6 km); pozri *historické miery*

Miláno - Geo v súvislosti s heslom *Kelti*: viac ako 500 rokov spoluivytvárali dejiny Európy; ich vlast' sa rozprestierala severne od Álp; neskôr roku 387 pr.Kr. dobyli Rím; okolo 400 pr.Kr. založili mesto s menom Miláno a v rovnakom období Paríž (podľa keltských kmeňov Parisi); pozri *bibliotéka, knihy liturgické, Vojničov kódex; Klaňanie troch kráľov* (Krämer-Trenkler); *futurizmus; Taliansko*

<https://sk.wikipedia.org/wiki/Mil%C3%A1no>

M. Wolgemut, W. Pleydenwurff, H. Schedel: Miláno (kolorovaný drevoryt z Norimberskej kroniky, 1493)

milánska škola - pozri *M. Stanzione*

milánski maliari - pozri *F. Cervelli, G. C. Procaccini, C. da Sesta; talianski maliari*

http://it.wikipedia.org/wiki/Categoria:Pittori_legati_a_Milano
http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Milanese_painters

A

Luigi Ademollo
Giuseppe Ajmone
Andrea Appiani
Simona Atzori

B

Alberto Baumann
Leonardo Bazzaro
Carlo Bellosio
Cesare Bernazano
Giuseppe Bertini (maliar)
Leonardo da Besozzo
Renato Birolli
Giuseppe Bisi
Luigi Bisi
Michele Bisi
Giovanni Antonio Boltraffio
Pompeo Borrà
Claudio Botta
Bramante
Dionigi Bussola
Paolo Buzzi

C

Francesco Cairo
Arduino Cantafora
Filippo Carcano
Aldo Carpi
Carlo Carra
Giannino Castiglioni
Giacomo Ceruti
Fabrizio Clerici
Lorenzo Comendich
Mauro Conconi
William Congdon
Cherubino Cornienti
Tullio Crali
Tranquillo Cremona

D

Vanda Daminato
Raffaele De Grada (maliar)
Franco de Veris a Filippolo
Giovanni Battista Discepoli
Carlo Donella

F

Federico Faruffini
Luigi Filocamo
Vincenzo Foppa
Andrea Fossati
Francesco Napoletano
Achille funí

G

Ignatius Gadaleta
Adriano Gajoni
Giovanni da Milano
Giuseppe Grandi
Grubicy Vittore de Dragon

H

Francesco Hayez

I

Angelo Inganni

L

Ernesta Bisi Legnaniho
Umberto Lilloni
Gian Paolo Lomazzo
Leo Longanesi
Giuseppe Longhi
Emilio Longoni
Luciano Lutring

M

Tomás Maldonado
Gian Emilio Malerba
Miltos Manetas
Guido Marussig
Peter Marussig
Giuseppe Mascarini

Mario Merz
Giuseppe Monger
Christopher de 'Moretti
Keizo Morishita
Ennio Morlotti
Giorgio Muggiani

O
Daniele Oppi

P
Goliardo Padova
Paolo Pagani
Siro Penagini
Valerio Pilon
Ercole Procaccini Younger
Domenico Vyčistený

R
Virgilio Ripari
Daniele Ranzoni
Luigi Rossi (maliar)

S
Giovanni Battista Sassi
Bernardino Luini
Giovanni Segantini

T
Cesare Heel
Carlo Antonio Tavella

V
Mario Vellani Marchi
Renato Vernizzi
Luigi Veronesi

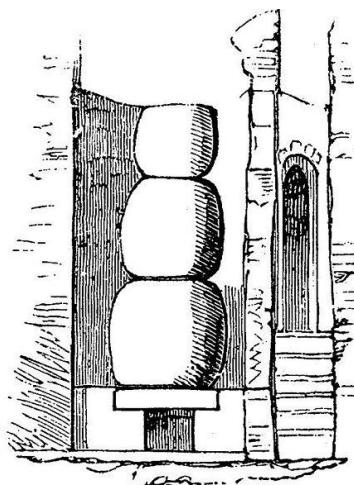
Z
Lodovico Zambeletti (maliar)

milánski umelci - pozri *talianki umelci*

http://it.wikipedia.org/wiki/Categoria:Artisti_legati_a_Milano

Milánsky dóm - dóm v Milánu

miliarium - trojstupňový kotol v rímskych termách

milavečská kultúra - archeologická kultúra mladšej doby bronzovej (13.-11.st.pr.Kr.); úzko príbuzná s knovízskou kultúrou; mohylové hroby (pozri mohyla)

Mildorfer Joseph Ignaz - (†1775); rakúsky maliar; r. 1751 bol menovaný dvorným maliarom vojvodka Emanuely Savojskej; v tom istom roku povolaný stať sa profesorom na Akadémii výtvarných umení vo Viedni, ale pre daňový trestný čin bol prepustený a jeho činnosť sa presunula prevažne na Moravu a do Maďarska; zomrel v úplnej chudobe; pozri rakúski maliari 18.st.

http://en.wikipedia.org/wiki/Josef_Ignaz_Mildorfer

https://www.google.sk/search?q=Joseph+Ignaz+Mildorfer&espv=210&es_sm=93&tbo=isch&imgil=U0fZZp-RQn5WzM%253A%252Bhttps%253A%252F%252Fencrypted-tbn1.gstatic.com%252Fimages%253Fq%253Dtbn%253AANd9GcTajL2wqrJ_XL6pARDsrYpdrupbenNy311F3pmXgF3fsRycX9F%253B538%253B950%253B59z43UqD5JCwEM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fcommons.wikimedia.org%25252Fwiki%25252FFile%25253AJoseph_Ignaz_Mildorfer_-Pentecost_-WGA15682.jpg&source=iu&usg=cxJJLigM4xo0jS46qUGZKbK0BFY%3D&sa=X&ei=WofU5GKK43e7AbgWIHYAQ&ved=0CEAQ9QEwAg#facrc=&imgrc=U0fZZp-RQn5WzM%253A%253B59z43UqD5JCwEM%253Bhttp%253A%252F%252Fupload.wikimedia.org%252Fwikipedia%252Fcommons%252Fd%252Fd5%252FJoseph_Ignaz_Mildorfer_-Pentecost_-WGA15682.jpg%253Bhttp%253A%252F%252Fcommons.wikimedia.org%252Fwiki%252FFile%253AJoseph_Ignaz_Mildorfer_-Pentecost_-WGA15682.jpg%2538%253B950

J. I. Mildorfer: Nanebovzatie Panny (freska kupole kostola v Hafnebergu, Dolné Rakúsko, 1743)

Okruh J. I. Mildorfera (pôvodne Stredoeurópsky maliar, Stredoeurópsky maliar z 2.polovice 18.st., F. X. C. Palko) Svätý Jozef s rodinou (1760-1780)

J. I. Mildorfer (pôvodne Neznámy maliar): Narodenie Krista (1763-1764)

milenarizmus - z lat. *mille* – „*„tisíc“*; latinské znenie termínu *chiliasmus*

milenci - pozri *láska telesná*

Milénium - *Tisícročné kráľovstvo*

Miletos - najväčšie mesto v juhozápadnej *Malej Ázii*; Homér o Milečanoch hovorí ako o Cariansoch; v *Trojskej vojne* stáli na strane Achájcov; mesto dobyté *Alexandrom Macedónskym* 334 pr.Kr.; roku 129 sa stalo súčasťou rímskej provincie Ázia; v 3.st. napadnutý Gótami; mesto ničené zanášaním prístavu bahnom; pozri *kobercový štýl*

http://it.wikipedia.org/wiki/La_presa_di_Mileto

[http://it.wikipedia.org/wiki/Mileto_\(Asia_Minore\)](http://it.wikipedia.org/wiki/Mileto_(Asia_Minore))

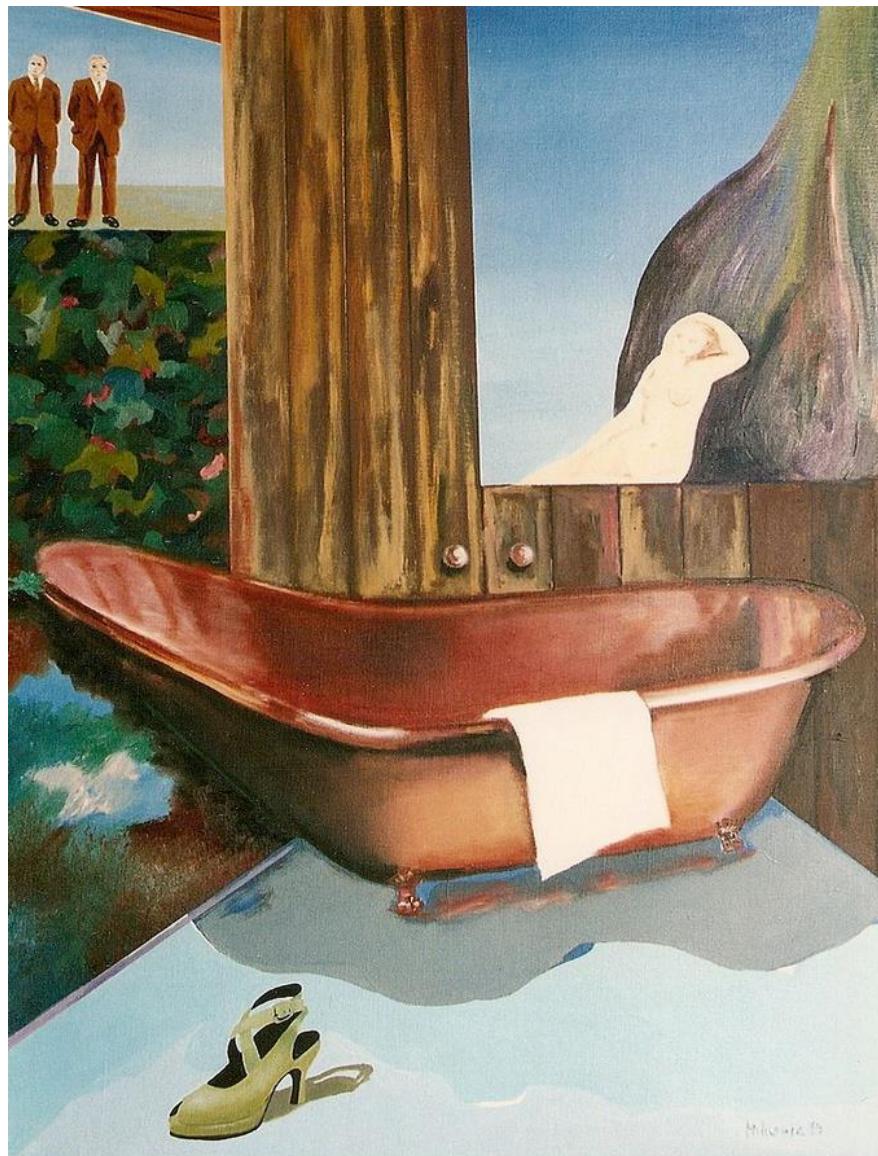
milcham - Biedermann: obdoba fénixa v židovských bájach; jeho *nesmrteľnosť* sa vysvetluje príbehom pramatky Evy, ktorá ked' sa dopustila hriechu (pozri *hriech prvotný*), lebo zjedla ovocie zo zakázaného stromu (pozri *strom poznania*), pochytila ju závist', že ostatné tvory sú bez hriechu; zvábila zvieratá, aby zakázané ovocie tiež zjedli; jedine vták milcham ju nepočúvol; nato anjel smrti dostał príkaz, aby poslušný tvor nemusel prežívať smrť; bolo mu určené miesto, kde žil nerušene tisíc rokov; ked' sa pominuli vyšľahol z jeho hniezda oheň a vtáka spálí; iba jedno vajce ostane nedotknuté a vták žije ďalej; podľa inej verzie ked' milcham dožije tisíc rokov, telo sa mu scvrkne, krídla a perie sa stratia, takže opäť vyzerá ako vtáčatko; potom obnoví perie, vzlietne ako *orol* a nikdy sa ho nedotkne smrť; pozri *atribúty, symboly, alegórie a prirovnania; vták; zviera; monštrum*

Milicevic Ksenia - (*1942) je francúzska maliarka, architektka a urbanistka; má sídlo v Paríži s ateliérom v Bateau-Lavoir v Montmartru; narodila sa v Drinici v Bosne – Hercegovine; obaja rodičia boli prívržencami partizánskeho hnutia počas druhej svetovej vojny; po vojne jej rodičia nastúpili diplomatickú službu v Sofii a Prahe; Ksenia Milicevic v r. 1962 sa presťahovala do Alžíru, kde študovala architektúru na Vysokej škole architektúry a urbanizmu na Ústavu urbanizmu; vo všetkom svojom voľnom čase sa pripojila k maliarskej triede maliara M'hameda Issiakhem v škole výtvarných umení, ktorá sa nachádza v rovnakej budove; pracovala rok v ECOTEC s tímom brazílskeho architekta Oscara Niemeyera

https://en.wikipedia.org/wiki/Ksenia_Milicevic

<https://www.google.sk/search?q=Milicevic+Ksenia&espv=2&biw=1844&bih=995&tbo=isc&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CC0QsARqFQoTCKrM2P7G08cCFYoHLAodSxMFww&dpr=1>

https://www.artactif.com/kseniamilicevic/galerie/picasso-dryade-1908_46215.htm#.VeRqpvtlBc

K. Milicevic: Zuzana a starci (1996)

K. Milicevic: Dryáda (gvaš, citácia, 1996)

milión - pozri symboly číselné: *milión; „Dom miliónov rokov“*

Milkóm - amonitské (západosemitské) krvilačné božstvo stotožnené s kanaánskym, fenickým *Molekom/Molochom*; ochranné božstvo, jedno z tých, ktoré uctieval kráľ *Šalamún*; pozri semitské božstvá

Milliarium Aureum - http://en.wikipedia.org/wiki/Milliarium_Aureum

millefiori - pôvodne egyptská technika zdobenia jednofarebného, zvyčajne číreho skla farebnými mozaikami; technika užívaná v *antike* a obľúbená v *renesancii*: *benátske sklo* zo 16.st. na priereze zostavované z pestrofarebných tyčiniek, ktoré vytvárajú kvetinové vzory; pozri *glasstonburský grál, murano sklo*

<http://italie.adrialand.com/benatske-sklo.html>

Murano millefiori prívesok

Millais John Everett -

<http://www.wikiart.org/en/john-everett-millais/cymon-and-iphigenia-1851>

J. E. Millais: Cymone a Ifigenia (1848- 1851)

Milan Pierre - (†1557); francúzsky rytec, aktívny v 1545-1557

https://www.google.sk/search?q=Pierre+Milan&espv=2&biw=1855&bih=995&tbo=isch&iqg=gPfeoFLgERwcqM%253A%253BwOsDXoDbKuhohM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.metmuseum.org%25252Ftoah%25252Fworks-of-art%25252F32.105&source=iu&pf=m&fir=gPfeoFLgERwcqM%253A%252CwOsDXoDbKuhohM%252C_&usg=_oHeXykhm_LyZizY-30OPRn1wayE%3D&ved=0CF0Qyjc&ei=agiDVdi2EIXeUYK0gMgP#tbo=isch&tbs=rimg%3ACYD33qBS4BEcIjiY65DeggDODgAZTJJ7azoIiMXeoQFK0jL7U2oynmDWqU2QQjm02pL9t-XGY4SpKSCna0f4fz0eyoSCZjrkNyCAM4OEd2t4gw7JshLKKhIJABIMkntrOggR7DIYLL-ts_1YqEgmIx6hAUrSBH9UrMSOGVDTyoSCcvTajKeYNaESaDfd-7ieehKhIJpTZBCObTaksR7GwkdZ-7nYIqEgn235cZjhKkpBE5HreTyXrTgioSCYKdrR_1h_1PR7ETxGJTOYHoDy&q=Pierre%20Milan

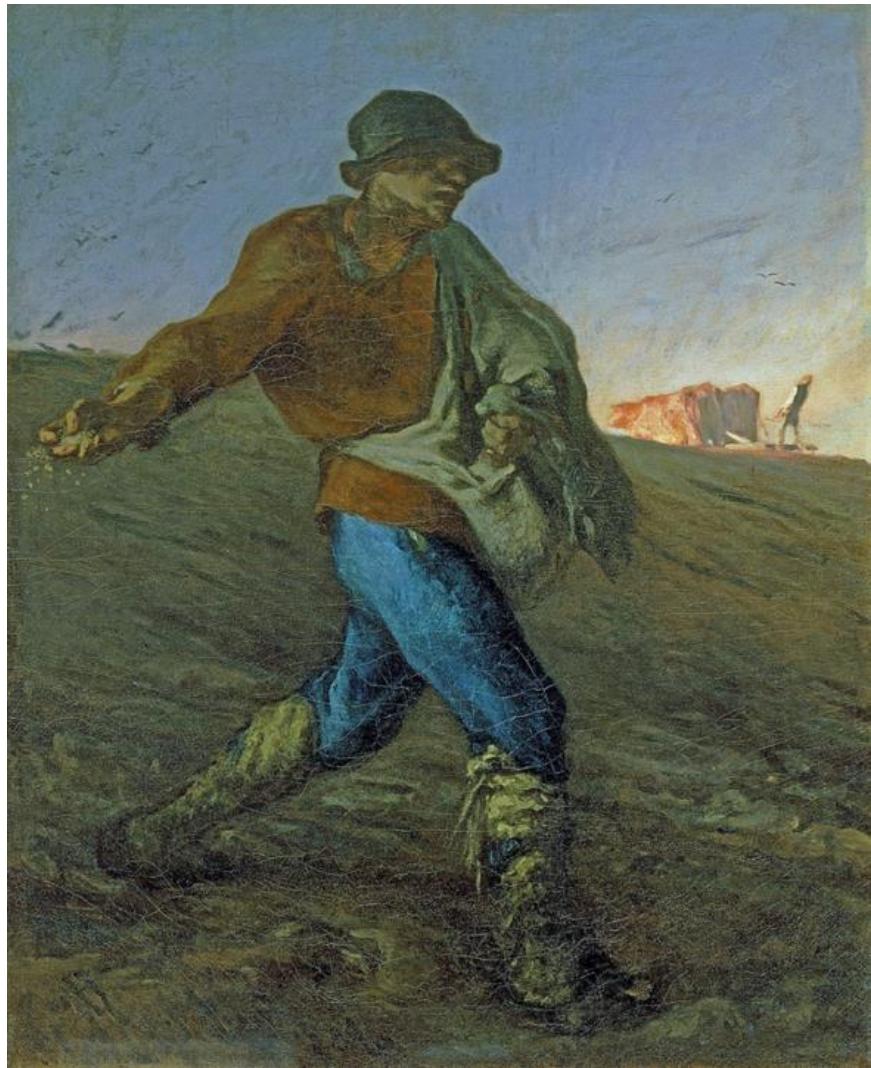
P. Millan, R. Boyvin: Cloelia prchajúca z tábora Porcenu (rytina, 16.st.)

Millet /mile, mijé **Jean Francois** - (†1875); francúzsky maliar a grafik; spolu s C. Corotom jeden zo zakladateľov barbizonskej školy; predstaviteľ realizmu; ovplyvnil predovšetkým impresionistov a V. van Gogha; prvýkrát zobrazil tému prostého pracujúceho ľudu s realizmom hraničiacim s naturalizmom; pozri krieda čierna, zeleň Paola Veronese

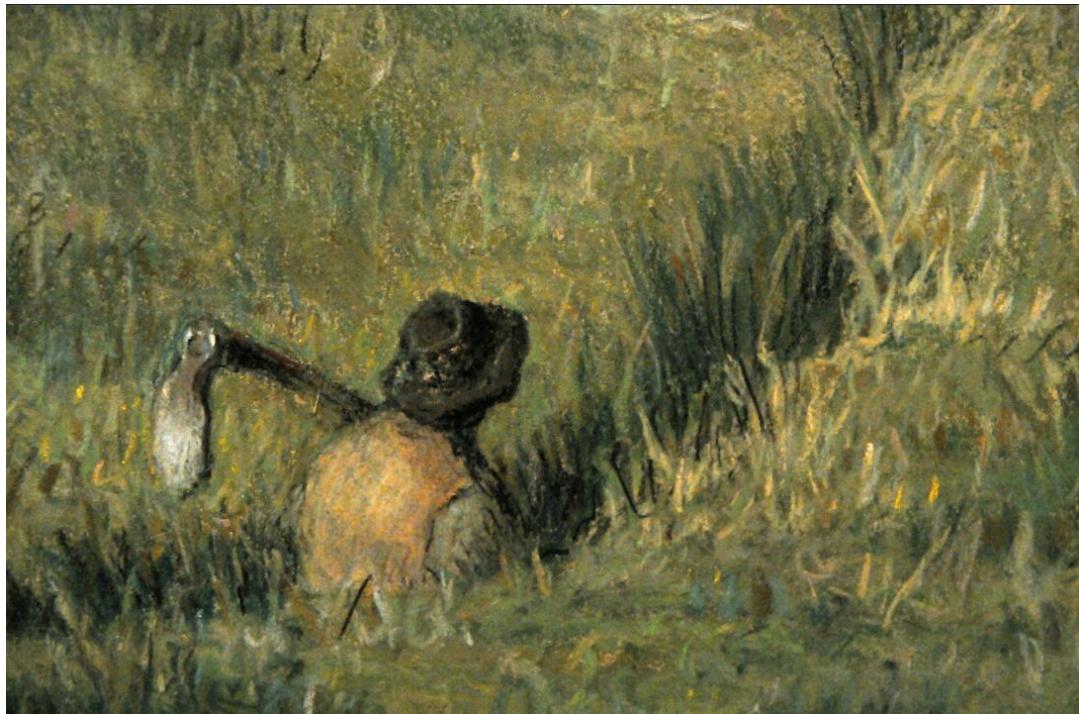
http://it.wikipedia.org/wiki/Jean-Fran%C3%A7ois_Millet

J. F. Millet: Záhradná scéna (1854)

J. F. Millet: Rozsievač (1850)

J. F. Millet: Cesta cez pšenica (1867)

J. F. Millet: Košiar. Mesačný svit (1856-1860)

J. F. Millet: Stohy sena. Jeseň (1874)

J. F. Millet: Poľovnícke vtáky v noci (1874)

J. F. Millet: Odpočinok (1866)

milliarensis - byzantská strieborná *minca*, základná jednotka

Milly Dezider - (†1971); slovenský maliar, grafik a pedagóg, predstaviteľ výtvarného umenia Rusínov na Slovensku; počas štúdií sa zoznámil so slovenskými maliarmi z tzv. generácie 1909 a stal sa jej členom; používal techniku *olejomal'by*, *tempery*, *akvarelu* a *pastelu*, techniky kombinoval, maľoval i na sklo (pozri sklomal'ba); venoval sa krajinomal'be, grafike a knižným ilustráciám; jeho maľby sa nesú v duchu meditatívneho lyrizmu s impresívnymi i expresívnymi prvkami

http://www.webumenia.sk/dielo/SVK:SNG.O_5832

D. Milly: Cestou z práce

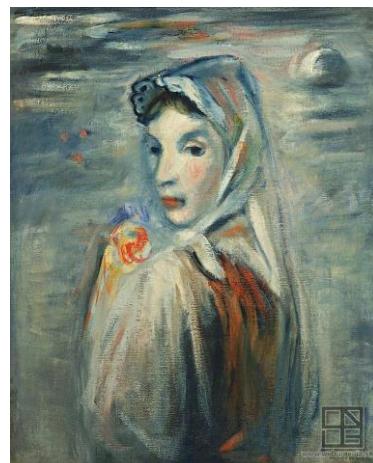
D. Milly: Pusté pole (1944)

D. Milly: Súmrak nad Poludnicou

D. Milly: Ranné leto

D. Milly: Matka (olej, tempera)

D. Milly: Dievča

D. Milly: Dlhé pole (1968)

D. Milly: Polia I (1968)

Milna - Vlčková v súvislosti s heslom *Thor/Tor*: severogermánsky boh Thor mal tri čarovné predmety: kladivo *Mjöllni* (blesk), opasok sily a železné rukavice; geneticky súvisí s baltsko-slovanským *Perunasom – Perunom*, ktorého kladivo sa volalo Milna

milodary - pozri *Texty mŕtvych; almužna*

milonka - brazílsky národný tanec, ktorý stál pri vzniku *tanga*

milorková modrá - modrá milori

milorkové zelene - zelen milorková

ilosrdenstvo - v alegórii *Caritas*; jedna zo základných kresťanských cností; zobrazovaná ako žena s korunkou na hlave, niekedy okrídlená, s kalichom, kopijou, chlebom, misou s ovocím (pozri Hall: plody) a ď. *atribútmi*

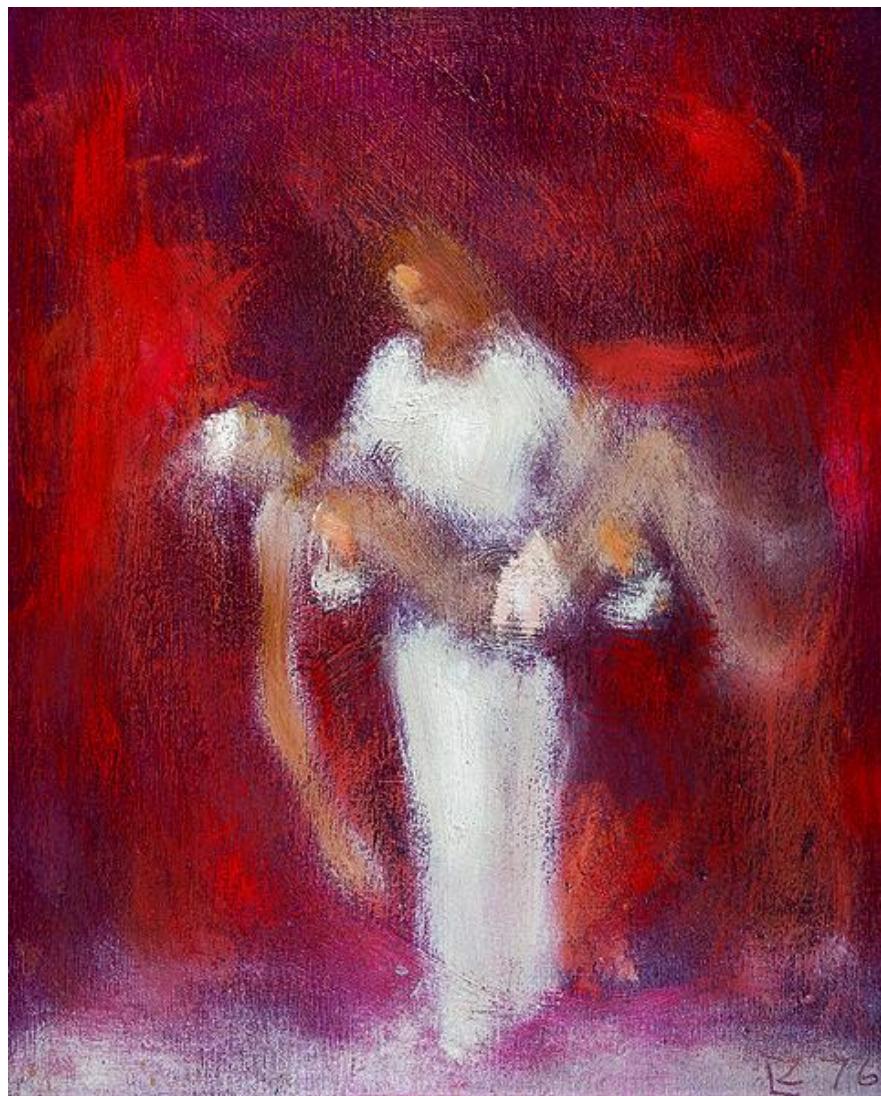
pozri *Caritas Dei, Caritas Proximi, misericordia, dobročinnosť, Bonitas; Kuan-jin; láska, agapé, hody lásky; Alžbeta Durínska/Uhorská; žobrák; farba zelená; granátové jablko; Nasýtenie piatich tisícov/Rozmnoženie chlebov a rýb, Abrahám a traja anjeli, Milosrdný Samaritán, Caritas romana*

<http://fr.wikipedia.org/wiki/Charit%C3%A9>

[http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D1%8E%D0%B1%D0%BE%D0%B2%D1%8C_\(%D1%85%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C\)](http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D1%8E%D0%B1%D0%BE%D0%B2%D1%8C_(%D1%85%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%8F_%D0%B4%D0%BE%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%BA%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C))

L. Orsi: Kristus zomrel pre milosrdensť a spravodlivosť (2.pol. 16.st.)

L. Záborský: Kristus najväčší milosrdný Samaritán (1976)

milosrdenstvo Božie - Božie milosrdenstvo

milosrdní bratia - kongregácia milosrdných bratov; *charitatívne spoločenstvo vytvorené po smrti Jána od Boha* (†1550); pozri *kresťanské rády*

Milosrdný Samaritán/Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi - (Lukáš 10,25-37); biblický príbeh o opovrhovanom *Samaritánovi*, ktorý sa ujal raneného *Žida*; pozri *christologický cyklus*, *biblia*; *Ježiš uzdravil desať malomocných*

Hall: podobenstvo prikázania „Miluj blízneho svojho“, ktoré uviedol *Kristus*: človeka cestujúceho z *Jeruzalema* do *Jericha* prepadli lúpiči a polomítveho nechali na ceste ležať; kňaz a levita prechádzajúci okolo, ho obišli (aby sa nepoškvrnili stykom s jeho zakrvaveným telom), ale obyvateľ mesta *Samárie* (tradičný nepriateľ *Židov*) sa zastavil, umyl a obviazal mu rany, zaviezol do hostinca a dal zaň peniaze, aby sa oňho postarali; stredovekí autori pridržiavajúci sa sv. *Augustína* z toho vyvodzujú mravné ponaučenie: cestujúci stelesňuje človeka, ktorí odišiel z *raja* (*Jeruzalema*) a bol prepadnutý *hriechom*; židovstvo (*levita* a židovský kňaz) ho nezachránilo, ale *Kristus* (*Samaritán*) mu priniesol spásu prostredníctvom *cirkvi* (hostinca); námet oblúbený v kresťanskom umení všetkých dôb; výjavy: cestujúci leží na okraji cesty a *Samaritán* ho ošetuje: polieva mu rany olejom alebo ich obvázuje, kňaz a levita rýchlo odchádzajú; alebo príchod do hostinca: cestujúci vnášaný dovnútra dvoma pomocníkmi, zatiaľ čo *Samaritán* so svojím mešcom v ruke pristupuje ku krčmárovi, ktorí stojí vo dverách; pozri *biblia*; *olivový olej* (Biedermann);

Lurker v súvislosti so symbolikou hesla *víno*: milosrdný Samaritán ošetril olejom a vínom rany toho, ktorý upadol do rúk zločincov (*Lukáš 10,34*); aj na iných miestach biblie nachádzame olej a víno pospolu; majú liečivý účinok, a to nielen v pozemskom, ale aj nadprirodzenom zmysle

<http://de.wikipedia.org/wiki/N%C3%A4chstenliebe>

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Naastenliefde>

<http://art.famsf.org/heinrich-aldegrever>

<http://www.artbible.info/art/large/595.html>

<https://www.google.sk/search?q=The+Good+Samaritan&espv=2&biw=1850&bih=995&tbo=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CCUQsARqFQoTCJ21wfrEwsgCFeSmcgodba8FOO#imgrc=vMkYYbl3GsIGHM%3A>

Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi (Codex purpureus Rossanensis, 6.st.)

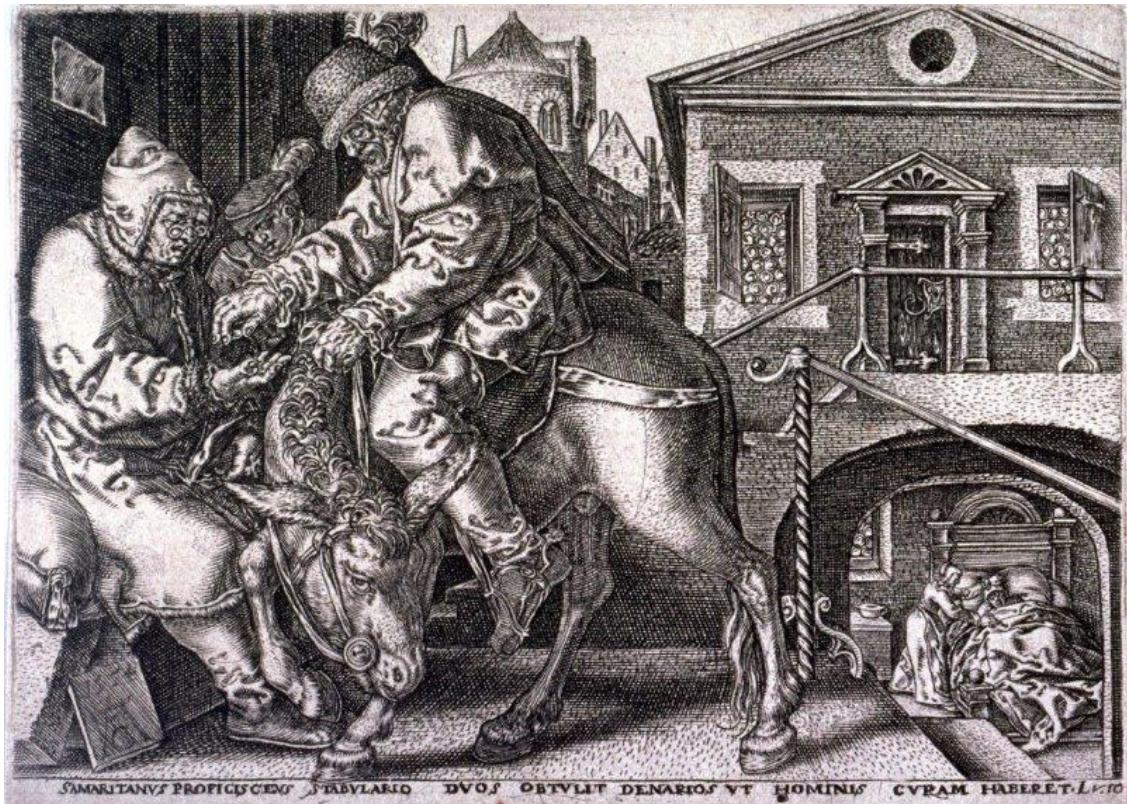
Podobenstvo o milosrdnom Samaritánovi (detail, Codex purpureus Rossanensis, 6.st.)

H. Aldegrever: Pútnik prepadnutý zlodejmi (rytina z cyklu Milosrdný Samaritán, 16.st.)

H. Aldegrever: Dobrý Samaritán ošetruje pútnikovi rany (rytina z cyklu Milosrdný Samaritán, 16.st.)

H. Aldegrever: Dobrý Samaritán dopravuje pútnika do domu hostinského (rytina z cyklu Milosrdný Samaritán, 16.st.)

A. Capernaum, ubi Legis peritus tentat IESVM.	vulnerant, & semiuuo relicto abeunt.
B. Reges & Prophetæ, qui desiderarunt videre,
qua discipuli videbant, & non viderunt.	Præterit miserum hominem Sacerdos, illac
iter faciens.
C. Hierusalem ad occidentem.	Similiter Leuita.
D. Hiericus ad orientem; in medio spatio mon-
tes Domini, ubi viator incidit in latrones.	Samaritanus autem videns, venit ad eum;
alligat vulnera eius, &c.
E. Adoruentur viatorem latrones, spoliant,	Impositum iumento ducit in stabulum.

A. Wierix: Milosrdný Samaritán (rytina zo série Cirkevný rok, 1575-1625)

D.R. Exterus accenso tibi vulnera lumine curat
Sapere homo: Iudeos NOX habet atra tuos. J.V. velde fecit
F. de Wit Excudit

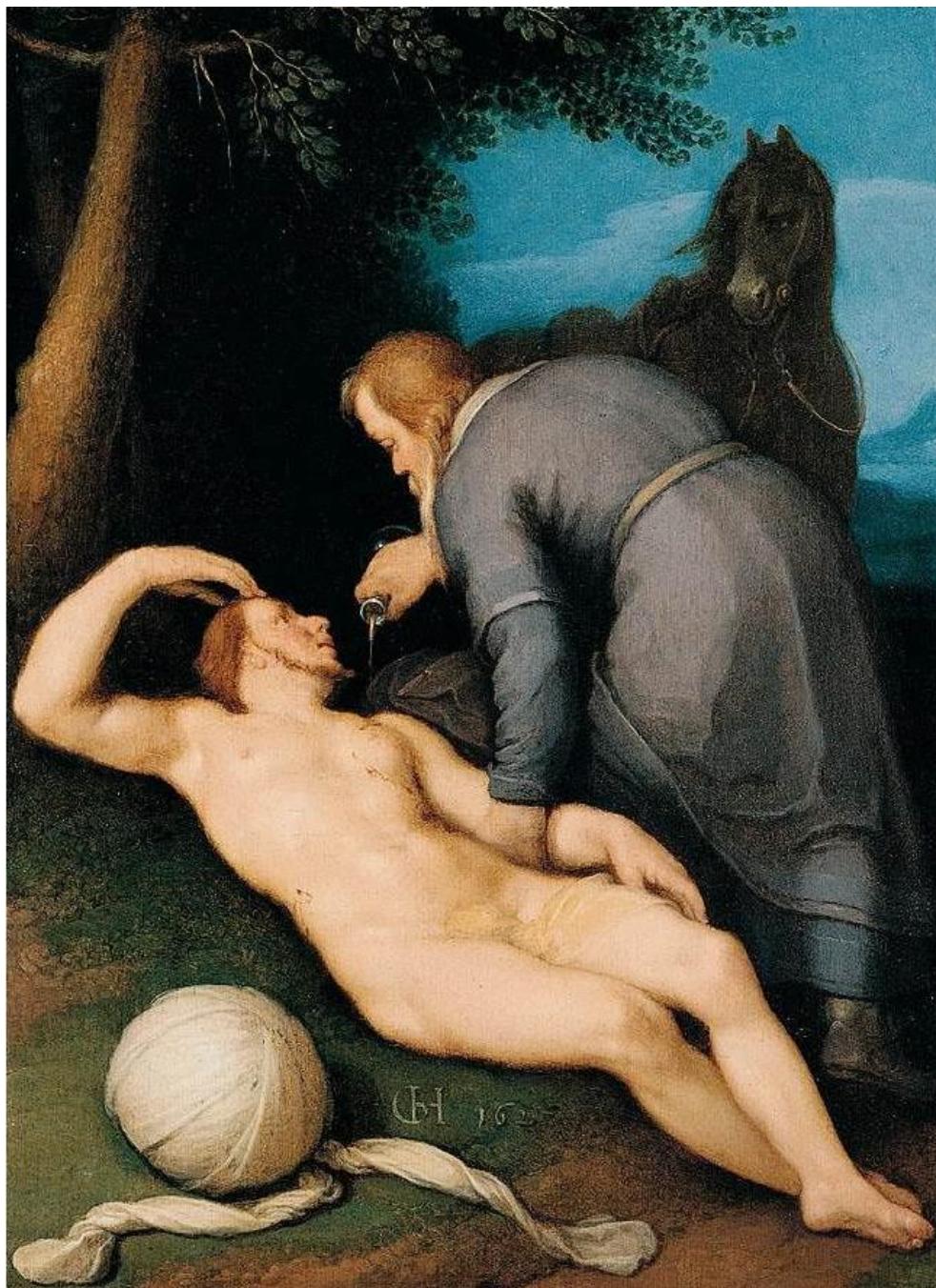
J. van de Velde: Milosrdný Samaritán (lept, 17.st.)

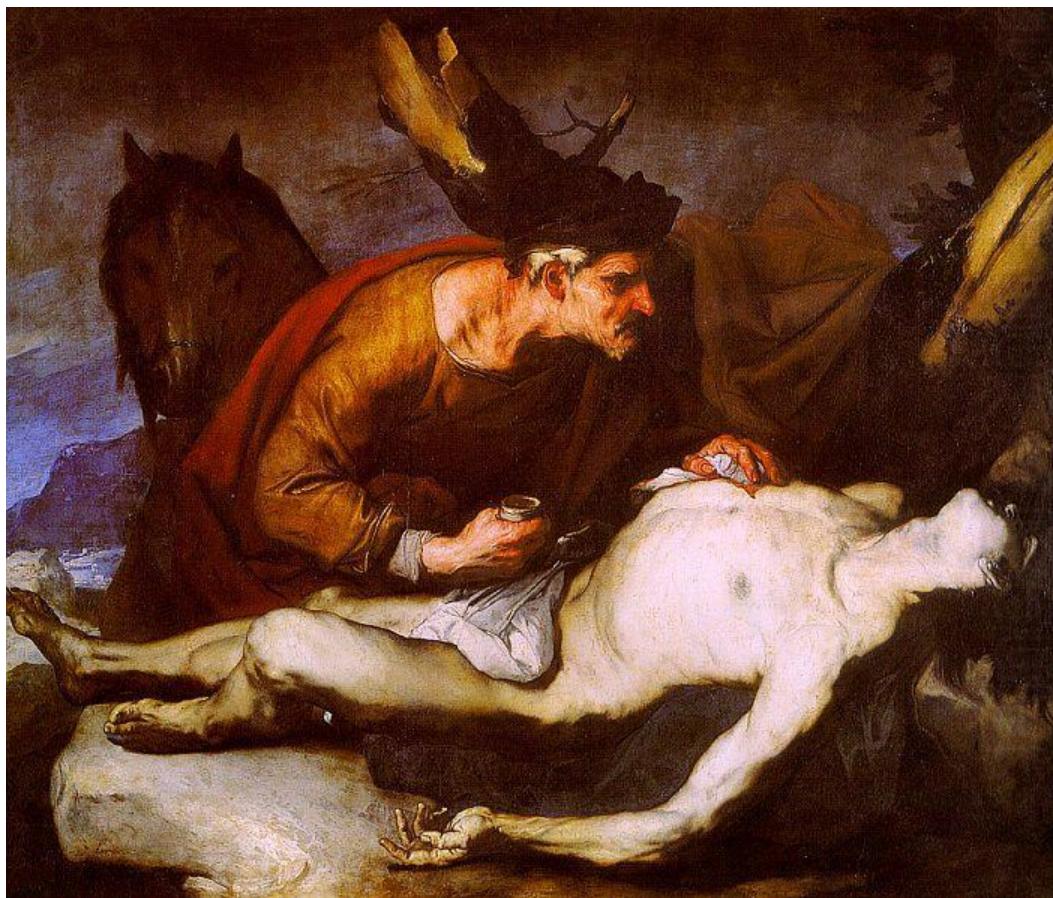
Q. Boel II. podľa Francesco Bassano II.: Milosrdný Samaritán (lept, 1673)

D. Teniers ml.: Milosrdný Samaritán (17.st.)

C. van Haarlem: Milosrdný Samaritán (1627)

L. Giordano: Milosrdný Samaritán (1685)

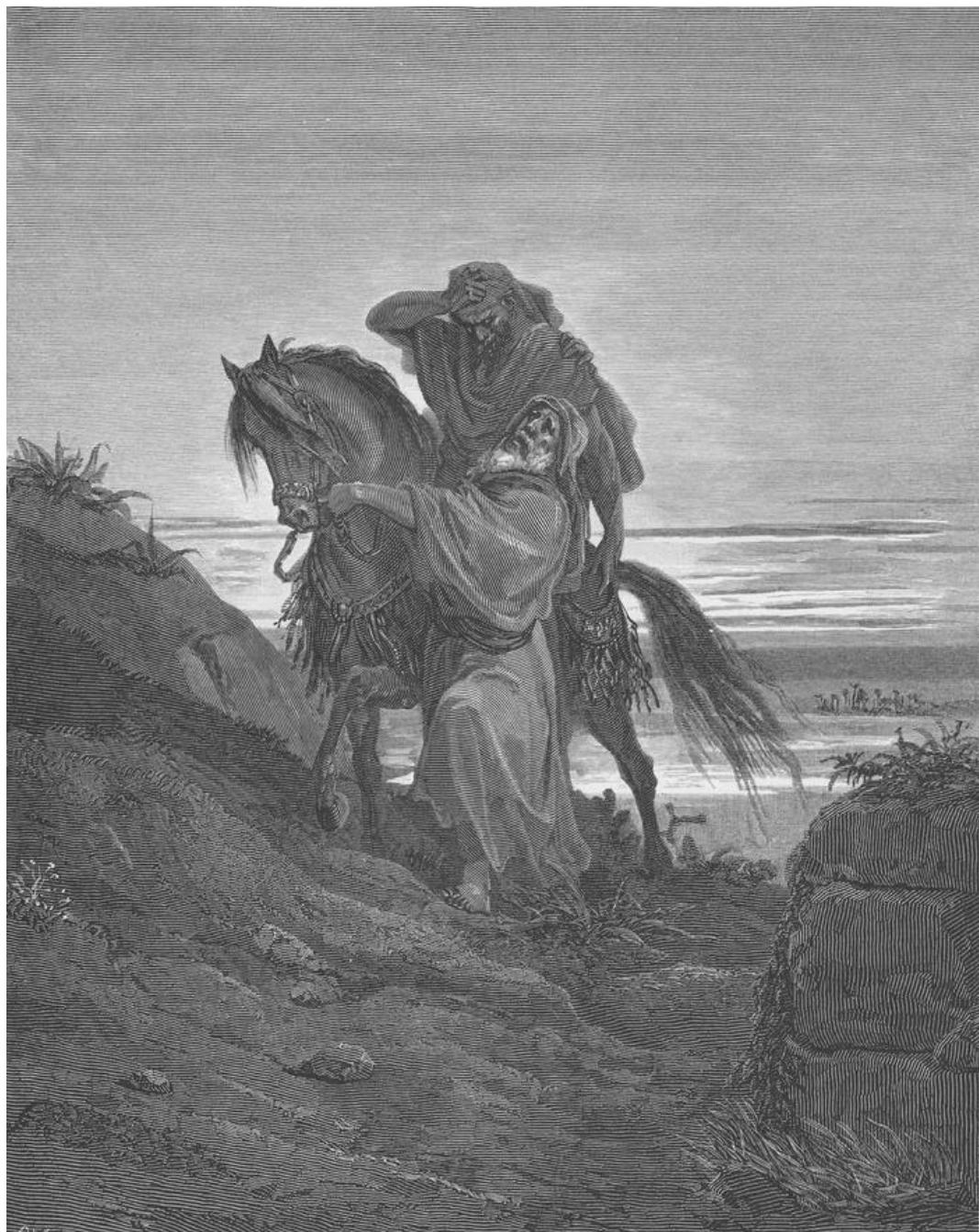
P. Lastman: Dobrý Samaritán (1632)

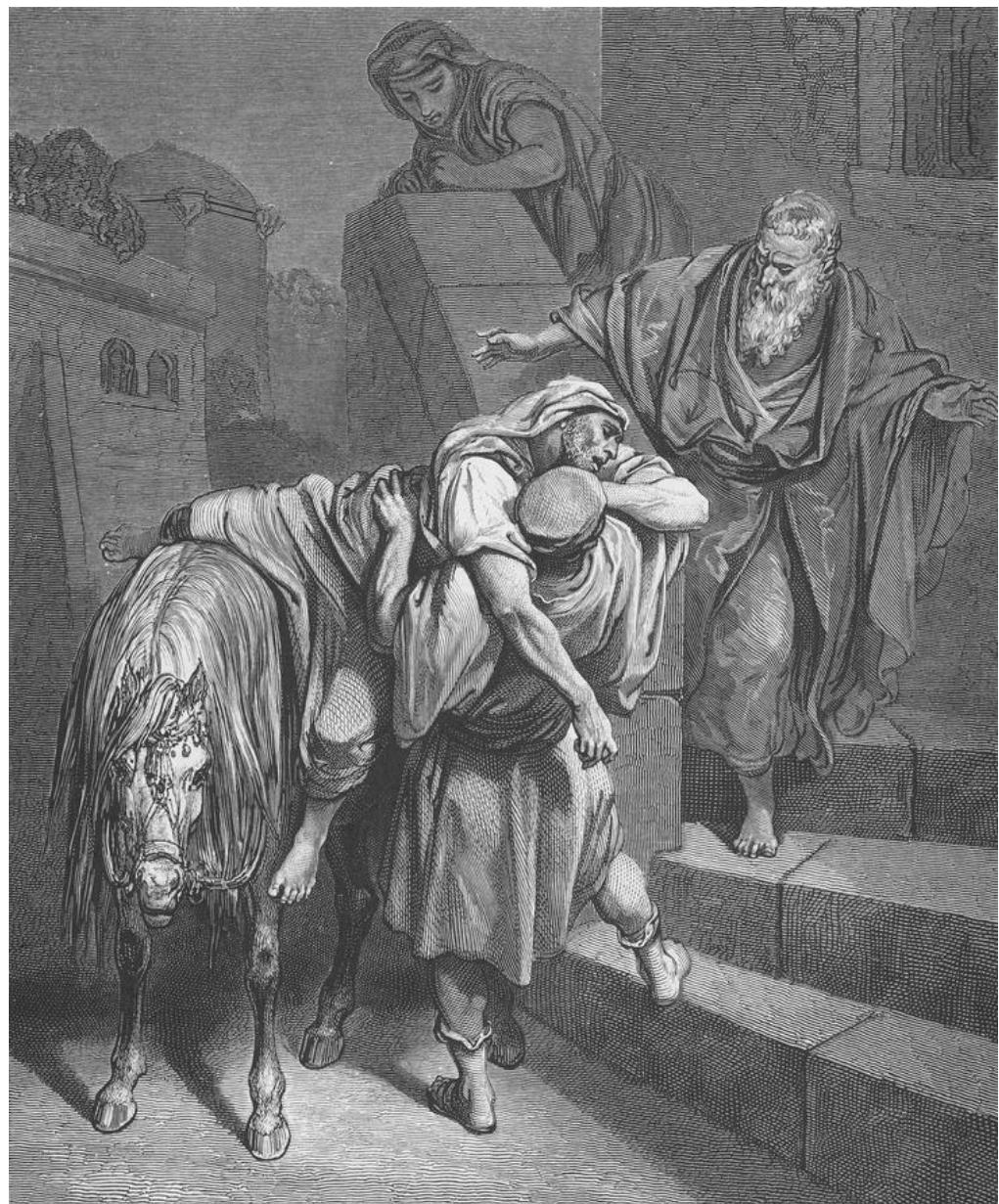
Rembrandt: Krajina s milosrdným Samaritánom (1638)

J. Wijnants: Milosrdný Samaritán (1670)

G. Doré: Podobenstvo o dobom Samaritánovi (drevoryt, 1866)

G. Doré: Príchod Samaritána do hostinca (drevoryt, 1866)

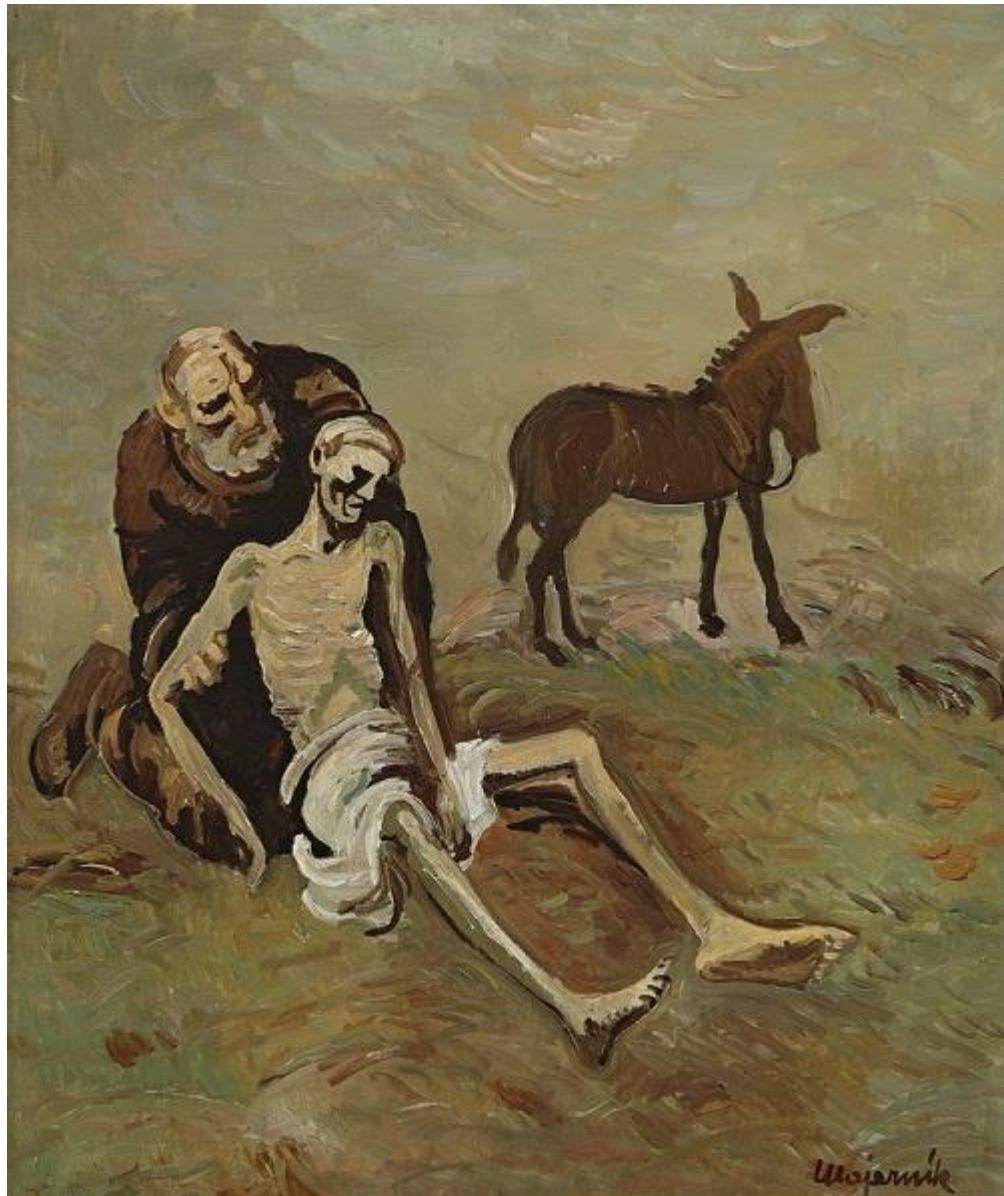
V. van Gogh: Dobrý Samaritán (1890)

G. F. Watts: Milosrdný Samaritán (pred 1904)

P. Modersohn-Becker: Milosrdný Samaritán (1907)

C. Majerník: Milosrdný Samaritán (1940)

L. Záborský: Kristus najväčší milosrdný Samaritán (1976)

Milton John - (†1674); anglický barokový básnik, známy najmä svojou epickej bázni *Stratený raj*; okrem iného sa usiloval presadiť manželský rozvod a slobodu tlače; pozri *Pandemonium*

http://en.wikipedia.org/wiki/Milton:_a_Poem

http://en.wikipedia.org/wiki/Paradise_Lost

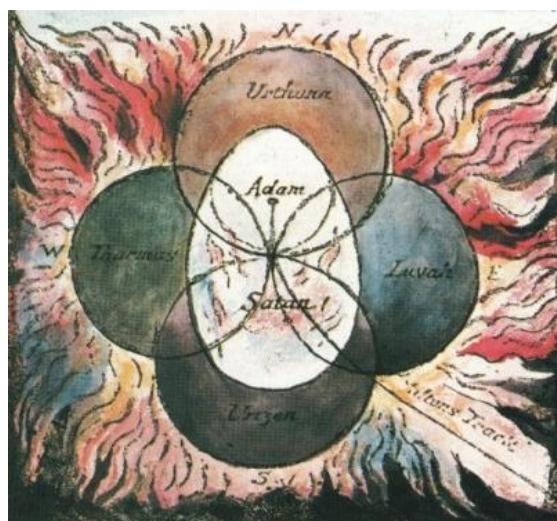
http://en.wikipedia.org/wiki/John_Baptist_Medina

http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:John_Milton

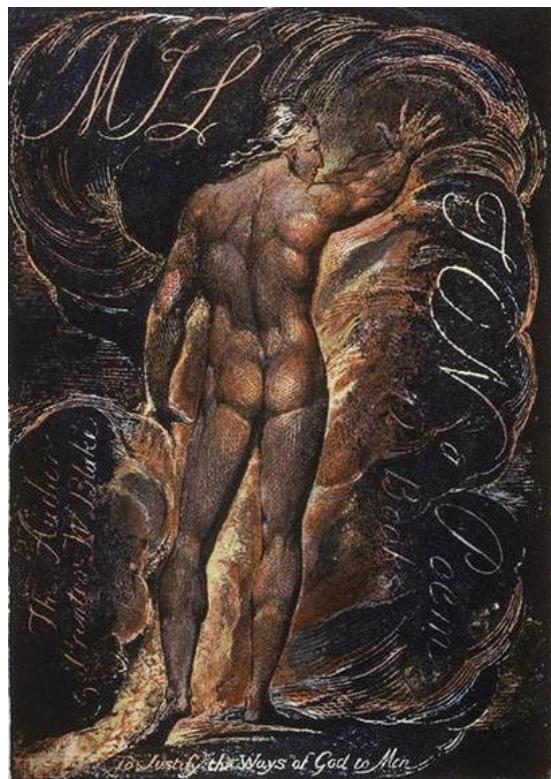
<http://www.wikiart.org/en/gustave-dore/this-greeting-on-thy-impious-crest-receive>

E. Delacroix: Milton diktuje svojej dcére „Stratený raj“ (1826)

W. Blake: Štyri Zoas (ilustrácia z poémy „Milton“, 1804-1811)

W. Blake: Frontispiece poémy „Milton“

Thomas Cole: Il Penseroso (1845)

Miluj svojho nepriateľa - (Matúš 5,43-47; Lukáš 6,27-29); pasáž je súčasťou Matúšovej kapitoly *Ježiš a zákon* a Lukášovej kapitoly *Osem blahoslavenstiev*

H. N. Natalis podľa B. Passeri: Miluj svojho nepriateľa. O almužne (1594)